

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 29Pc/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723210916
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723210916.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Monikou Heldákovou v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XX, B., právne zastúpenej: JUDr. Nikola Tudajová, advokátka, Levočská 5112/26A, Poprad a odporcu: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, G. C., právne zastúpeného: JUDr. Tibor Bašista, Štefánikova 8, Poprad, v konaní o určenie príspevku na výživu nevydatej matky, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky príspevkom vo výške 100,- eur mesačne, od 01.10.2023 do 28.02.2025, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

II. Dlh na príspevku vo výške 519,35 eur za obdobie od 01.10.2023 do 06.03.2024, je odporca p o v i n n ý uhradiť do 31.12.2024.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom z 30.8.2023 pozmeneným na pojednávaní konanom 6.3.2024 sa navrhovateľka domáha určenia príspevku na výživu nevydatej matky za obdobie od 1.10.2023 do 28.2.2025 vo výške 150 eur mesačne.

2. Návrh odôvodnila tým, že s odporcom žila v partnerskom vzťahu od 19.10.2018. Po dvojročnej známosti, dňa XX.XX.XXXX sa im narodil syn C. a dňa XX.XX.XXXX syn E.. Po určitej dobe z dôvodu rozdielnosti pováh a názorov došlo k ukončeniu partnerského spoluzitia dňa 12.05.2023, kedy navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť, od uvedenej doby žije navrhovateľka sama s oboma maloletými deťmi, momentálne v prenajatom 3 – izbovom byte, kde si nájomné vo výške 650 € platí sama. Odporca navrhovateľke na jej výživu neprispieva, na obe maloleté deti prispieva sumou spolu 200 € v zmysle vydaného neodkladného opatrenia (Uznesenie OS PP, sp. zn.: 15P/87/2023). Navrhovateľka má zato, že odporca je schopný platiť vyššie výživné na maloleté deti, a prispievať aj jej na výživu. Podľa slov odporcu - navrhovateľke tvrdil, že zarába len z pracovného pomeru cca 1200 € mesačne. Vo vzťahu k odporcovi a jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom navrhovateľka udáva, že odporca pracuje na trvalý pracovný pomer v rodinnej firme, okrem toho je spoločníkom v dvoch rodinných firmách, a to TECH-MONT Helicopter company, s.r.o., Letecká 1656/39, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 31 715 796 a v ALASPIŠ, s.r.o., 1656/39, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 31 729 126, a z toho mu plynie aj právo na podiel na zisku. Počas partnerského spoluzitia odporca okrem príjmu z pracovného pomeru mal k dispozícii majetok rodinných firiem, napr. firemné motorové vozidlá, ktoré využíval a aj využíva na svoje osobné využitie, ďalej žije vo veľkom rodinnom dome ktorý patrí jeho matke, a teda nie je nútený platiť žiadne nájomné ani hypotéku. Pred nástupom na materskú dovolenku navrhovateľka pracovala na pozícii „Líder športu“ v spoločnosti Decathlon, kde jej hrubá mesačná mzda

predstavovala sumu 407 €. Ďalej navrhovateľka pracovala na pozícii „logista, obchodný zástupca“ v spoločnosti TECH-MONT Helicopter company, s.r.o., kde jej hrubá mesačná mzda predstavovala sumu 1670 €. Oba pracovné pomery u navrhovateľky trvajú. Následne navrhovateľka nastúpila na materskú dovolenku, od 03.09.2020 poberala materské vo výške 49,95622500 € za deň, následne po skončení materskej poberala navrhovateľka rodičovský príspevok v zákonnej výške a od 18.01.2023 poberá až do súčasnosti materské vo výške 53,97502500 € za deň, pričom v októbri 2023 začala poberať rodičovský príspevok vo výške 473,30 €. Okrem toho navrhovateľka poberá prídavky na obe maloleté deti spolu vo výške 120 €. Od narodenia maloletých detí sa o deti stará výhradne navrhovateľka, v dôsledku čoho vzniká na strane navrhovateľky ako matky maloletých detí neschopnosť samostatne sa živiť, t.j. dosahovať príjmy zo zamestnania. Navrhovateľkine výdavky sú nasledovné: 650,- € bývanie, 250,- € strava, ošatenie, obuv, hygienické potreby - kozmetika, lieky a vitamíny, a náklady na cestovné. Na strane navrhovateľky ako matky maloletých detí došlo k zmene jej sociálnej situácie pred tehotenstvom a pôrodom s jej situáciou po pôrode - k zmene došlo v dôsledku poberania materského a ďalej rodičovského príspevku, kedy došlo k zníženiu príjmu navrhovateľky oproti príjmu, ktorý mala pred narodením maloletých detí. Po narodení maloletých detí dostala do horšej sociálnej situácie, a na základe tejto skutočnosti spĺňa podmienky pre priznanie príspevku na výživu nevydatej matky.

3. K návrhu priložila rodné listy maloletých detí – E. D. a C. D., pracovnú zmluvu medzi ňou ako zamestnancom a zamestnávateľom TECH MONT Helicopter company, s. r. o. vrátane dohody o zmluvnom plate, potvrdenie o platení nájomného z účtu, pracovnú zmluvu medzi navrhovateľkou ako zamestnancom a zamestnávateľom Decathlon SK, s. r. o. vrátane jej dodatku č. 2, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o nároku na materské č. 200-013185-CA04/2020 z 25.9.2020 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne o nároku na materské č. 200-039901-CA04/2023 z 1.3.2023.

4. Odporca s návrhom nesúhlasil, čo dôvodil tým, že s navrhovateľkou žili do 12.5.2023 spolu v rodinnom dome vo G. C. aj s ich dvomi maloletými synmi. Na výživu maloletých detí a taktiež aj na výživu navrhovateľky sa odporca podieľal. 12.05.2023 navrhovateľke aj s maloletými deťmi odporca zabezpečil bývanie v prenajatom byte, kde zaplatil nájom aj depozit. Prenájom trval od polovice mája až do konca júna 2023. Navrhovateľka sa z uvedeného prenájmu následne presťahovala a od 01.07.2023 býva v 3 - izbovom byte, kde si nájomné platí sama. Navrhovateľka pracovala na pozícii „Líder športu“ v spoločnosti Decathlon, kde jej hrubá mzda predstavovala sumu 407 € mesačne. Pracovala na pozícii „logista obchodný zástupca“ v spoločnosti TECH - MONT Helicopter company, s.r.o. kde hrubá mzda predstavovala sumu 1670 €. V súčasnej dobe je na materskej dovolenke (rodičovskej dovolenke, pozn. súdu) s maloletým synom. Na základe uznesenia Okresného súdu Poprad, sp. zn. 15P/87/2023 odporca podľa neodkladného opatrenia prispieva na výživu maloletých sumou 200 € mesačne. Odporca je zamestnaný v spoločnosti TECH - MONT Helicopter company, s.r.o., so sídlom Železničná 1095, 058 01 Poprad s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie 09/2022 - 08/2023 vo výške 1 077,51 €. V spoločnosti TECH - MONT helicopter company, s.r.o. je vlastníkom obchodného podielu 13,33%. V spoločnosti ALASPIŠ, s.r.o., so sídlom Letecká 1656/39, Spišská Nová Ves 052 01 je vlastníkom obchodného podielu 16,66%. Je vlastníkom motorového vozidla značky Hyundai i30. Odporca t. č. býva v dome svojej matky spoločne s ňou, prispieva na internet sumou 15 € mesačne, nájom sumou 40 € mesačne, energie sumou 150 €. Ďalšie mesačné výdavky sú: dôchodkový pilier sumou 35 €, splátka pôžičky 112,15 €, poisťka auta 2x ročne v sume 91,90 €; strava, oblečenie, pohonné hmoty v sume 400 €, splátka za životné poistenie v sume 23,23 €, výlety s maloletým C. a strava v sume 70 €, nečakané výdavky na rodinný dom, auto priemerne v sume 40 €. Mesačné náklady odporcu predstavujú sumu prevyšujúcu 1085,38 EUR. Odporca prispieva na výživu maloletých okrem sumy 200 eur mesačne aj zabezpečovaním nákupu rôznych vecí, hračiek, topánok, plienok, liekov, drogérie, fľaše na mlieko, antirefluxného mlieka, súpravy do postieľky, oblečenie, zabezpečuje maloletým synom všetko čo potrebujú. Do 12.05.2023 zabezpečoval nielen vyživovaciu povinnosť pre navrhovateľku a maloleté deti ale aj všetky výdaje spojené s fungovaním domácnosti. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/185/2018 a na to, že u navrhovateľky nedošlo k zníženiu príjmov ale k zvýšeniu mesačnej mzdy pred materskou dovolenkou tým, že na základe zvýšenia príjmu navrhovateľky v spoločnosti TECH - MONT Helicopter company, s.r.o. jej bola priznaná najvyššia možná suma za materskú.

5. K svojmu vyjadreniu odporca priložil: platby za nájom bytu a depozit, výpis z účtu - výživné na maloleté deti, potvrdenie o nemocenských dávkach, pracovnú zmluvu, výplatný list za obdobie september 2022 - august 2023, potvrdenie o čistom príjme, potvrdenie o vlastníctve hnutelných a nehnuteľných vecí, daňové priznanie TECH - MONT Helicopter company, s.r.o., daňové priznanie ALASPIŠ, s.r.o., výpisy

z účtu preukazujúce mesačné výdavky (za pohonné hmoty, vodné stočné, prehliadka plynového kotla, pokladničné bloky za stravu na maloletého C., za stravu, za poisťku za auto, za nájom, VSE, plyn, dôchodkový pilier, pôžičku, životnú poisťku, internet, pokladničné bloky, za nákup antirefluxného mlieka pre mal. E.).

6. V replike navrhovateľka poukázala na to, že nesúhlasí s vyjadrením odporcu, jeho výdavky považuje za neúplné a skreslené, takisto vo vzťahu k vykazovanému príjmu, ktorý považuje za neúplný. Navrhovateľka trvá na tom, že od 1.7.2023 odporca žiadnym spôsobom neprispel na jej výživu, k deťom si plní svoju vyživovaciu povinnosť podľa neodkladného opatrenia a len na naliehanie odporkyne zakúpil pre maloletého antirefluxné mlieko. Počas spolužitia mala navrhovateľka vedomosť o tom, že poberal 13. plat, využíval firemné motorové vozidlá aj na súkromné účely – mal k dispozícii firemnú kartu. Motorové vozidlo Hyundai I30 do konca júna užívala navrhovateľka – takže odporca v tom čase používal firemné vozidlá. Odporca ho začal využívať až od júla 2023. Navrhovateľka má informácie o tom, že odporcovi bol vyplácaný zisk z dôvodu jeho majetkovej účasti vo vyššie spomínaných podnikateľských subjektoch. Aj keď to odporca popiera, má k dispozícii majetok predmetných obchodných spoločností a teda jeho tvrdené výdavky sú omnoho nižšie. Počas spolužitia žil odporca nadštandardne – letné dovolenky v zahraničí, zimné dovolenky v zahraničí a žije tak aj teraz. Sám odporca požiadal navrhovateľku, aby staršieho syna pustila s ním v januári na zimnú dovolenku – lyžovať do Rakúska. Výdavky odporcu „nájomné“ považuje navrhovateľka za účelové, ide o nereálny výdavok, nakoľko odporca odkedy ho pozná svoje mama nájom nikdy neplatil. Odporca predložil výpis od 01.07.2023, len za účelom zníženia si príjmu a zvýšenia výdavkov. Výdavky odporcu „tankovanie“ považuje navrhovateľka za účelové. Výdavky odporcu „stravovanie, oblečenie“ vo výške 400 € považuje navrhovateľka za neprimerane vysoké vzhľadom na tvrdý príjem odporcu. Vo vzťahu k tvrdeniam odporcu o výdavkoch týkajúcich sa maloletých detí navrhovateľka uvádza, že odporca s ňou nekomunikuje a zbytočne kupuje maloletým deťom drahé veci, resp. kúpi veci, ktoré maloletí nepotrebujú (okrem antirefluxného mlieka). Väčšina bločkov o kúpe sa týka vecí na dovolenku – odporca bol s maloletým C. v lete na dovolenke v Chorvátsku. Následne odporca žiadal navrhovateľku, že chce zobrať deti na dovolenku na Maledivy. Vo vzťahu k predmetnej pôžičke sa navrhovateľka nevie vyjadriť, o predmetnej pôžičke nevedela a ani nevie na čo boli predmetné financie použité. Navrhovateľka udáva, že obaja rodičia majú rodičovské povinnosti, a tak aj za zodpovednosť za maloleté dieťa, obaja v rovnakej miere zodpovedajú aj za zníženie životnej úrovne navrhovateľky. Navrhovateľka dostatočne preukázala, že došlo k zníženiu jej životnej úrovne – zníženie jej príjmu pred tehotenstvom s jej súčasným stavom – v súčasnosti je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke. Príjmy navrhovateľky (rodičovský príspevok v zákonnej výške 473,30 €) v súčasnosti nestačia pokryť výdavky spojené s jej vlastnou výživou (cca 250,- € strava, ošatenie, obuv, hygienické potreby - kozmetika, lieky a vitamíny, a náklady na cestovné), pričom otec maloletých detí na výživu navrhovateľky vôbec neprispieva.

7. K vyjadreniu priložila potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za rok 2022 a 2023, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2022 a 2023, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku a prídavkov na deti, výpisy z účtu a pokladničné bloky preukazujúce výdavky navrhovateľky za mesiac september 2023.

8. V duplike odporca poukázal na to, že počas partnerského spolužitia platil všetky výdaje spojené s ubytovaním, domácnosťou a stravou. Výdaje spojené s tehotenstvom, pôrodom a taktiež aj stravou pre navrhovateľku uhrádzal odporca takmer výhradne sám. Dokonca po 12.05.2023 zaplatil pre navrhovateľku a maloleté deti nájom do konca mesiaca máj a za mesiac jún 2023. Navrhovateľka do konca novembra 2023 poberala možný najvyšší príspevok a to z dôvodu, že navrhovateľku zamestnal otec odporcu na dobu 3 mesiacov pred materskou dovolenkou do rodinnej firmy TECH – MONT Helicopter company, s.r.o. s vysokou mzdou. Navrhovateľka poberala príspevok na materskej, ktorý bol vo výške 1 500 Eur. Vyjadrenie navrhovateľky ohľadne príspevku na stravovanie považuje za bezpredmetné a to z dôvodu, že príspevok je zarátaný v čistej mzde vo výplatných listoch. Odporca nedostáva 13-ty plat, máva nepravidelné odmeny (v roku 2022 žiadne neboli). Občas má k dispozícii firemné motorové vozidlo tak, ako aj iní zamestnanci firmy, nikdy nejde o potrebu firemného auta na súkromné účely. Za obdobie september, október, november 2023 nemal k dispozícii firemné auto vôbec. Firemnú kartu má k dispozícii, ale nemôže ju používať na súkromné účely a každý nákup na firemnú kartu musí riadne dokladovať. Dovolenku v Chorvátsku financovala mama odporcu, mala záujem zaplatiť aj zimnú lyžovačku v Rakúsku. Deti nechceli zobrať na Maledivy, šlo o prosenie v záchvate neistoty, či bude alebo nebude môcť s maloletými ísť na dovolenku.

9. Na základe výzvy súdu predložila obchodná spoločnosť TECH-MONT Helicopter company, s. r. o. pracovnú zmluvu medzi touto spoločnosťou ako zamestnávateľom a odporcom ako zamestnancom ako aj výplatné pásky odporcu za obdobie od 09/2022-08/2023.

10. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 6.3.2024, pojednávania sa zúčastnili všetky osoby, ktorých prítomnosť bola nevyhnutná pre rozhodnutie vo veci. Pojednávania sa nezúčastnila navrhovateľka, ktorá svoju neprítomnosť ospravedlnila z dôvodu starostlivosti o maloleté dieťa.

11. Z predložených rodných listov maloletých je preukázané, že maloletý C. a maloletý E. sú synmi navrhovateľky a odporcu.

12. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav.

13. Navrhovateľka žila s odporcom a ich dvomi maloletými deťmi v spoločnej domácnosti do 12.5.2023, kedy sa z tejto domácnosti odsťahovala do bytu, ktorého prenájom až do 1.7.2023 hradil odporca, od uvedeného obdobia býva v inom prenajatom byte, kde si hradí nájom sama. Navrhovateľka bola v období do 1.10.2023 na materskej dovolenke s maloletým E., od uvedeného obdobia je na rodičovskej dovolenke. Počas materskej dovolenky bol príjem matky s poukazom na rozhodnutie Sociálnej poisťovne vo výške 53,97 € na deň (čo pri 31 dňovom mesiaci predstavuje materské vo výške 1673,07 € a pri 30 dňovom mesiaci vo výške 1619,10 €). V súčasnosti matka poberá rodičovský príspevok vo výške 473€ mesačne, okrem uvedeného poberá i prídavky na deti a výživné.

14. Pred nástupom na materskú dovolenku bola na rodičovskej dovolenke s maloletým C. a pred touto rodičovskou dovolenkou bola zamestnaná v spoločnosti Decathlon SK, s. r. o. ako aj TECH-MONT Helicopter company, s. r. o., kde dosahovala priemerný mesačný príjem spolu vo výške 1850 €.

15. Priemerný mesačný príjem odporcu za obdobie od 09/2022 do 08/2023 je 1 178 €. Odporcovi neplynú majetkové výnosy zo spoločnosti TECH-MONT Helicopter company, s.r.o., nie je ani väčšinovým vlastníkom, preto nemôže rozhodovať a ovplyvňovať rozhodovanie o rozdelení zisku, čo sa týka spoločnosti ALASPIŠ, s.r.o., otcovi boli pred 2 rokmi vyplatené dividendy vo výške približne 6000 eur (v období, keď s navrhovateľkou žili s partnerskou zväzku a spoločnej domácnosti).

16. Mesačné výdavky navrhovateľky v súčasnosti predstavujú 650,- € bývanie, 250,- € strava, ošatenie, obuv, hygienické potreby - kozmetika, lieky a vitamíny, a náklady na cestovné. S jej mesačnými výdavkami jej vypomáha rodina.

17. Mesačné výdavky odporcu predstavujú 200 € vyživovacia povinnosť, internet doma 15 €, životná poisťka 23,23 €, nájom dom bývanie 40 €, voda 20 €, 3. pilier 35 €, elektrina, plyn 130 eur, splátka bezúčelovej pôžičky 112,15 €, strava, oblečenie, tankovanie 400 € mesačne, výlety s maloletým a strava pre neho 70 €, nečakané výdavky (dom, auto, poistenie) 40 €, v súhrne ide o sumu 1085,38 eur mesačne.

18. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

19. Podľa § 74 ods. 1 zákona o rodine otec dieťaťa za ktorého matka nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu 2 rokov najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

20. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. V priebehu konania navrhovateľka dostatočne preukázala, že došlo k zníženiu jej životnej úrovne – zníženie jej príjmu pred tehotenstvom s jej súčasným stavom. Od 1.10.2023 je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke, čo predstavuje výrazné zníženie jej príjmov. Pred tehotenstvom a nástupom na materskú/rodičovskú dovolenku dosahovala mesačný príjem približne 1850 €. V súčasnosti poberá rodičovský príspevok a v dôsledku poskytovania celodennej starostlivosti maloletému dieťaťu nemôže pracovať a zvýšiť si svoj príjem. Jej príjem nedosahuje výšku 500 €. Je síce pravdou, že je príjemcom prídavkov na deti a odporca ako otec maloletých k jej rukám platí výživné vo výške 200 eur mesačne, avšak uvedené sumy sú určené na zabezpečovanie potrieb maloletých detí.

23. Je teda možné zhrnúť, že objektívne došlo k zníženiu príjmu navrhovateľky o viac ako 70%. Vo vzťahu k námietke odporcu o tom, že navrhovateľka dosahovala pred tehotenstvom vysoký príjem len vďaka tomu, že ju zamestnal otec odporcu v tomto posúdení nezohráva rolu, nakoľko sa posudzuje len objektívny stav a to príjem pred tehotenstvom a príjem v neskoršom období.

24. Súd sa stotožnil so zmenou návrhu navrhovateľky, ktorá pôvodne žiadala o príspevok už od doby, kedy opustila spoločnú domácnosť odporcu, nakoľko odporca aj po odchode z tejto domácnosti zabezpečil navrhovateľke ubytovanie na obdobie takmer 2 mesiacov, no zároveň navrhovateľka v tom čase poberala materské priznané Sociálnou poisťovňou vo výške vyššej než 1600 € mesačne. Materské poberala až do 1.10.2023, preto možno zníženie príjmov konštatovať až od uvedeného obdobia.

25. Otec maloletých detí, za účelom kompenzácie zníženia životnej úrovne navrhovateľky, je povinný primerane prispievať na výživu navrhovateľky ako nevydatej matky. Zákon o rodine poskytuje ochranu všetkým formám rodiny bez rozdielu. Poskytuje aj ochranu nárokov ženy, ktorá porodí dieťa mimo manželstva, teda nie je vydatá za otca svojho dieťaťa. Cieľom tohto ustanovenia je uľahčiť nevydatej matke existenčné podmienky, do ktorých sa dostane v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov a výška príspevku je daná primeranosťou, čo znamená, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou predtým.

26. Nie je pritom rozhodujúce, či navrhovateľka s odporcom predtým žila v spoločnej domácnosti, alebo nie. Skutočnosť, že navrhovateľka a odporca spolu žili do 12.5.2023 a v uvedenom období sa odporca výrazným spôsobom staral o zabezpečovanie všetkých potrieb rodiny taktiež neovplyvní posudzovanie rozhodného obdobia, teda doby, do 2 rokov od pôrodu. Len pre úplnosť súd dodáva, že navrhovateľka nežiadala o príspevok vo vzťahu k úhrade nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, čo potvrdzuje tvrdenia odporcu o tom, že v počas doby tehotenstva (t. j. zároveň aj doby spolužitia), zabezpečoval potreby navrhovateľky.

27. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/185/2018: „V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorou je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu na jej výživu (§ 74 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť je teda časovo obmedzená na dva roky, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát príjmy v dôsledku tehotenstva. Najneskôr však táto vyživovacia povinnosť vznikne dňom pôrodu. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo značí, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky. Súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného, potencialitu príjmov, súlad s dobrými mravmi). V preskúmvanej veci odvolací súd v súlade s vyššie uvedeným skúmal a porovnával majetkové pomery matky v období pred tehotenstvom, počas neho ako aj po pôrode. Majetkové pomery povinného sa skúmajú len do tej miery, či je povinný schopný takýto kompenzačný príspevok na výživu matke dieťaťa platiť.“

28. Pri určení výšky príspevku na nevydatú matku treba vychádzať aký mala príjem pred tehotenstvom a po ňom. Zároveň je pre určenie príspevku rozhodujúci príjem otca, nakoľko nie je možné, aby vyrovnával príjem matky z obdobia pred tehotenstvom, ak to nie je v jeho silách objektívne možné. Výdavky navrhovateľky, nevydatej matky nie je potrebné preukazovať, ani dokazovať.

29. Na pojednávaní účastníci neuzatvorili zmluvu, navrhovateľka avšak v rámci rokovania o zmierlivom riešení navrhovala, aby jej otec prispieval sumou 100 eur mesačne. Odporca naopak uviedol, že maximálna suma, ktorou jej môže prispievať na výživu je suma 90 eur mesačne.

30. Po zhodnotení príjmov a výdavkov odporcu sú skonštatoval, že je v jeho možnostiach prispievať na výživu nevydatej matky sumou 100 eur mesačne. Príjem odporcu je približne vo výške 1180 eur, jeho výdavky sú približne vo výške 1085 eur mesačne. Vo vzťahu k výdavkom deklarovanim a preukázaným otcom súd má za to, že sa jedná o výdavky primerané, najmä čo sa týka výdavkov na bývanie, zabezpečovanie svojich najrôznejších potrieb. Tvrdenie navrhovateľky o tom, že odporca účelovo platí nájom svojej matke, resp. že jej prispieva na bývanie nie je možné akceptovať. Výdavky odporcu na bývanie sú vo výške približne 190 eur, čo nie je výdavok vysoký, ani neprímeraný vzhľadom na to, že žije v rodinnom dome (aj keď ide o rodinný dom jeho matky). Ak by žil (obdobne ako navrhovateľka v podnájme v byte, resp. si kúpil nehnuteľnosť vlastnú, boli by tieto výdavky niekoľkonásobne vyššie). Nemožno vyčítať odporcovi ani to, že do svojich výdavkov zahrnul položku označenú ako neočakávané výdavky, nakoľko v bežnom živote sa s neočakávanými výdavkami môže stretávať bežne. Jedinou položkou odporcu, ktorá je pomerne neurčitá, je položka strava, pohonné hmoty a oblečenie v sume 400 eur mesačne. Pohonné hmoty ako také súd nenamieta, ba naopak, je nevyhnutné ich kúpiť, pokiaľ odporca chce pracovať a dopravovať sa do zamestnania. Bude avšak povinnosťou odporcu v nasledujúcom období ustrážiť svoje výdavky tak, aby mohol navrhovateľke prispieť na zmiernenie rozdielov v jej príjmoch, a znížiť svoje výdavky na oblečenie a pod.

31. Suma príspevku vo výške 100 eur mesačne je sumou primeranou a zároveň sumou, ktorú odporca je schopný vzhľadom na svoje majetkové pomery uhrádzať navrhovateľke ako príspevok na jej výživu.

32. Zároveň súd zdôrazňuje, že odporca navrhovateľke prispieva nad rámec jeho vyživovacej povinnosti tým, že sa podieľa na zabezpečovaní potrieb pre maloleté deti (či už je to vo forme nákupu plienok, mlieka, hračiek, oblečenia a pod). Uvedenú skutočnosť potvrdila aj sama navrhovateľka. Odporca zároveň aj za pomoci svojich príbuzných vynakladá značné sumy tak na zabezpečovanie potrieb maloletých, avšak aj na ich všestranný rozvoj a vývin, či už je to spojené s otázkou podporovania športu, či cestovania.

33. Vo vzťahu k uplatnenému nároku súd zdôrazňuje, že navrhovateľka nepožadovala od odporcu príspevok v takej výške, ktorým by sa dorovnal celý jej príjem do výšky, ktorý dosahovala pred tehotenstvom, ale len doplatok časti tohto rozdielu. Objektívne by však ani nebolo v možnostiach odporcu doplácať celý rozdiel. Práve výška, ktorú súd považuje vzhľadom na majetkové pomery odporcu za primeranú, je suma 100 eur mesačne, a preto súd rozhodol o povinnosti odporcu uhrádzať práve túto sumu, počnúc 1.10.2023.

34. Nakoľko súd o nároku navrhovateľky rozhodoval až po uvedenom dátume, rozhodol zároveň aj o povinnosti odporcu splatiť dlh na príspevku za obdobie od 1.10.2023 do 6.3.2024 vo výške 519,35 eur (5 mesiacov a 6 dní). Súd považoval za najvhodnejšie určiť odporcovi definitívnu lehotu, do kedy je povinný dlh uhradiť, a to do konca kalendárneho roka, teda do 31.12.2024. Je pritom na rozhodnutí odporcu, či navrhovateľke uhradí dlh v jednej splátke alebo v niekoľkých splátkach (zohľadňujúc svoje možnosti a i ním tvrdenu potencialitu príjmu podľa jeho prémie a odmien v zamestnaní) tak, aby celá suma bola uhradená do 31.12.2024.

35. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

37. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu. (§ 355 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.